

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/226/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818203101
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2019:8818203101.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. T. S., N.. X.X.XXXX, bytom pri matke, zastúpený kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, odd. SPO detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky: B. M., N.. XX.X.XXXX, trvale bytom A. XX, toho času K. M. XXX, S. N. V., Č. T., za účasti otca: V. S., N.. XX.X.XXXX, bytom E. XXX, o zvýšenie výživného t a k t o

rozhodol:

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/35/2014-22 zo dňa 26.6.2014 a to tak, že sa z v y š u j e výživné na maloletého T. S., N.. X.X.XXXX zo sumy 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa na sumu 60,- eur mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom november 2018.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 1.11.2018 do 30.4.2019 v sume 191,52,- eur je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky do 90 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného zo strany otca na maloletého syna T. na čiastku 150,- eur mesačne. V návrhu uviedla, že rozhodnutím súdu bola vyživovacia povinnosť otca na maloletého syna znížená na 30 % zo sumy životného minima, keďže otec bol nezamestnaný. Otec si neplnil ani túto minimálnu čiastku, preto matka podala trestné oznámenie. Otec vyplatil časť dlžného výživného s tým, že zvyšok vyrovná do marca 2017. Doposiaľ tento záväzok neuhradil. Otec o syna nejaví záujem, nestretáva sa s ním a ani nijako neprispieva na sviatky dieťaťa. Celá starostlivosť o dieťa je na matke, ktorá je samoživiteľka. Jej príjmy sa narodením druhého dieťaťa znížili.

2. Otec súhlasil so zvýšením výživného maximálne na sumu 30,- eur mesačne.

3. Kolízny opatrovník vzhľadom na poslednú úpravu výživného v roku 2014 a zmenu pomerov na strane dieťaťa doporučil vyživovaciu povinnosť zvýšiť podľa zárobných pomerov otca.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s listinnými dokladmi: lustrácia rodičov v Sociálnej poisťovni, odpis mzdového listu otca, správa zamestnávateľa otca, doklady o záväzkoch otca, oboznámením sa s pripojenými spismi Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 4P/99/2011, 9P/35/2014 a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 9P/35/2014-22 zo dňa 26.6.2014 bol zmenený rozsudok tunajšieho súdu sp.zn. 4C/99/2011 zo dňa 21.2.2012 a to tak, že sa znížilo výživné na maloletého T. S., N. X.X.XXXX zo sumy 80,- eur na čiastku 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, počnúc dňom 1.3.2014. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 17.10.2014.

6. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že maloletý syn je žiakom X.ročníka D. Š. M. Č. T.. Od poslednej úpravy výšky výživného sa značne zvýšili náklady na zabezpečenie jeho výchovy a výživy. Finančné výdavky sú spojené so zakúpením školských potrieb, so zabezpečením stravy, ošatenia, hygienických potrieb. Syn navštevuje floorbalový krúžok. V škole sa nestravuje. Matka má okrem mal. T. ďalšiu vyživovaciu povinnosť k C. synovi, ktorý zatiaľ nenavštevuje predškolské zariadenie. Jeho otec má uhrádzať výživné na dieťa v sume 60€ mesačne. Matka je zamestnaná s mesačným príjmom 17000 CZK. Okrem toho poberá rodičovský príspevok 6900 CZK. Býva v rodinnom dome so svojou mamou. Poplatok za nájomné predstavuje zo strany matky 6000 CZK. Spolu je potrebné platiť za nájomné dome 14 000 CZK. Po 4000 CZK uhrádza jej mama s priateľom. Maloletý T. od minulého roka nosí okuliare, čo je tiež spojené s finančnými nákladmi. Otec si plní vyživovaciu povinnosť v minimálnej výške v zmysle súdneho rozhodnutia. Nad rámec súdom určeného výživného synovi neprispieva, v prípade sviatkov ho neobdarúva. Otec sa so synom nestretáva, nevideli sa asi 5 rokov.

7. Z výpovede otca vyplýva, že tento dňa XX.X.XXXX uzavrel nové manželstvo. S manželkou bývajú v byte, ktorý je v jej osobnom vlastníctve. Finančná situácia otca nie je priaznivá. Má viacero peňažných záväzkov a asi 5-6 exekúcií. Ak by sa zamestnal, celý príjem by mu stiahol exekútor. Keďže nemal zaplatené odvody v zdravotnej poisťovni, odmietli ho ošetriť u lekára. So zdravotnou poisťovňou preto uzavrel dohodu o splátkach dlžného poistného. Jeho celkový záväzok voči poisťovni predstavuje 3 437,97€, prvú splátku uhradil vo výške 382€. Financie otcovi požičala jeho sestra. Otec vlastní osobné motorové vozidlo zn. Š. H., ktoré je nepojazdné, zablokované exekútorom. Nemôže ho dať ani zošrotovať, čaká na vyjadrenie od exekútora, ako ďalej s autom postupovať, keďže je potrebné plniť si povinnosti s tým súvisiace, napr. zaplataenie poistenia. Po svojom otcovi tiež zdedil dlhy v dedičskom konaní. Väčšina peňažných záväzkov otca pochádza z obdobia, kedy žil v spoločnej domácnosti s matkou mal. T.. Synovi otec prispieva v rámci jeho finančných možností. Manželka otca je toho času tehotná, v júli očakávajú narodenie dieťaťa. Otec na základe dohody o vykonaní práce vykonáva pomocné stavebné práce. Do práce nechodí pravidelne. Jeho príjem z tejto činnosti predstavuje sumu 50 až 70€ mesačne. Občas si na dedine brigádnicke privyrobí sumu 10-15€.

8. Lustráciou v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec maloletého je evidovaný od 1.8.2016 do 31.5.2018 ako zamestnanec v spoločnosti V. V., B..T..Y., E. na základe dohody o vykonaní práce a od 1.6.2018 na základe dohody o pracovnej činnosti.

9. Spoločnosť V., B..T..Y., E. potvrdila, že V. S. u nich pracuje na dohodu o pracovnej činnosti na pozícii zásobovač pohostinstva. Mesačne odpracuje priemerne 20 hodín, podľa potreby zamestnávateľa. Zamestnávateľ s ním neuzavrel pracovnú zmluvu z toho dôvodu, že nejde o pravidelnú každodennú prácu, ale len výpomoc v prípade potreby doplnenia zásob. Podľa doloženého mzdového listu z rok 2018 dosahoval otec čistý príjem v rozpätí od 51,62 eur do 63,09 eur mesačne a v roku 2019 v mesiacoch január až apríl po 43,30 eur mesačne, v máji 60,21 eur.

10. Zo splátkovej dohody doloženej otcom vyplýva, že peňažný záväzok voči spoločnosti K. Č. P. B. T. B..T..Y., S. K. spláca otec mesačnou splátkou vo výške 60,- eur od mesiaca marec 2018 a splátky má uhrádzať až do mesiaca december 2023. Otec má tiež záväzok voči spoločnosti J. B. B..T..Y., A. vo výške 257,07 eur a záväzok voči spoločnosti Z. K. B., B..T..Y., A. v sume 865,84 eur. So M.Z. D. W. uzavrel otec dieťaťa dňa 5.4.2019 dohodu o splátkach, v ktorej uznal jeho dlh voči poisťovni v celkovej výške 3.437,97 eur a zaviazal sa ho splácať v roku 2019 v splátkach po 191,- eur.

11. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá dočasu, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

12. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich možností, schopností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

14. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný. Súd pri rozhodovaní musí zohľadniť, či od ostatnej úpravy výšky vyživovacej povinnosti došlo k podstatnej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, alebo na strane rodiča. Vyživovacia povinnosť otca bola naposledy menená v júni 2014, teda skoro pred piatimi rokmi. Od tej doby maloletý T. fyzicky vyrástol, navštevuje už druhý stupeň základnej školy a v súvislosti s vyšším vekom došlo jednoznačne k nárastu finančných nákladov na zabezpečenie jeho základných životných potrieb, na plnenie jeho školských povinností ako aj výdavkov nevyhnutných na záujmovú činnosť dieťaťa. Zdravotný stav maloletého taktiež vyžaduje vyššie výdavky (kúpa okuliarov).

18. Otec ako povinný rodič v čase ostatnej úpravy výšky výživného bol evidovaný ako nezamestnaný a pracoval na dohodu o vykonaní práce s príjmom 70,- eur. Na základe listinných dôkazov bolo súdu potvrdené, že otec aj naďalej, viac rokov spätne, pracuje len na základe dohody o vykonaní práce, dohody o pracovnej činnosti a jeho čistý príjem sa pohybuje v rozpätí od 40 do 70,- eur. Pri rozhodovaní o výške výživného však súd nezohľadňuje len aktuálnu zárobkovú situáciu rodiča, ale vychádza z jeho možností a schopností pracovať a dosahovať príjem. Otec je mladý, v produktívnom veku, je schopný pracovať a teda je v jeho možnostiach, aby dosahoval vyšší príjem. Súd neuveril jeho tvrdeniam, že mu je vyplácaný mesačný príjem len okolo 50-70,- eur. Otec sám doložil dôkazy, ktoré potvrdzujú, že podpísal dohody o splácaní jeho peňažných záväzkov, podľa ktorých by mal mesačne uhrádzať splátky v oveľa vyššej sume ako je jeho dokladovaný mesačný príjem. Otec sa tiež rozhodol založiť si novú rodinu, uzavrel manželstvo, očakáva narodenie dieťaťa, s čím sú spojené aj vyššie finančné náklady. Príjem otca potvrdený jeho zamestnávateľom by mu neumožňoval zabezpečiť si ani základné životné potreby, nie to ešte splácať záväzky a postarať sa o rodinu. Otec potvrdil, že je schopný brigádničky si privyrobiť, takže je v jeho možnostiach pracovať, dosahovať príjem.

19. K tvrdeniam otca, že sa nemôže zamestnať na pracovnú zmluvu v dôsledku viacerých exekučných konaní vedených proti jeho osobe súd uvádza, že nepriaznivú finančnú situáciu je možné riešiť osobným bankrotom cez Centrum právnej pomoci. Nie sú tiež pravdivé námietky otca, že ak by sa aj zamestnal, súdny exekútor mu siahne na celú mzdu. Podľa Exekučného poriadku v prípade zrážok zo mzdy musí povinnému subjektu aj po vykonanej zrážke zostať k dispozícii nepostihnuteľná časť mzdy, ktorá je vyššia ako suma oficiálne vyplácaná otcovi na základe dohody o pracovnej činnosti.

20. Pri rozhodovaní o výške výživného súd zohľadnil vek dieťaťa, jeho odôvodnené potreby, ako aj schopnosti a možnosti povinného rodiča dosahovať príjem. Súd zhodnotil dôkazy jednotlivo aj v ich vzájomnej súvislosti a konštatoval, že je v možnostiach a schopnostiach otca podieľať sa na zabezpečení potrieb maloletého syna sumou vyššou ako je minimálne výživné (30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa). Ak by otec pri výkone prác dosahoval len minimálnu mzdu, je schopný podieľať sa na zabezpečení výživy dieťaťa sumou 60,- eur mesačne. Súd poukazuje aj na skutočnosť,

že otec sa nijako inak ako mesačnou sumou výživného na výchove, výžive dieťaťa nepodieľa, so synom sa nestretáva, v prípade sviatkov ho neobdarúva.

21. Výživné súd zvýšil počnúc mesiacom november 2018, kedy matka podala návrh na súd. Za obdobie od 1.11.2018 do 30. 04. 2019 vznikol otcovi na výživnom dlh pozostávajúci z neuhradeného zvýšeného výživného v sume 191,52 eur (60,- eur - 28,08 eur minimálne výživné = 31,92 eur x 6 mesiacov = 191,52 eur). Tento záväzok súd uložil otcovi zaplatiť k rukám matky do 90 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

22. Aktuálna situácia na strane povinného rodiča neumožňovala vyhovieť návrhu matky v celom rozsahu, preto súd v prevyšujúcej časti jej návrh zamietol.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.